

26.VII.53
SUNDEKSEMLAR

Kõigi maade proletaarlaste ühinege!

EESTI NSV TEATAJA

Nr. 44

21. august

1959

I.

NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus

234. Kõigi käesoleval ajal kohtu kompetentsi kuuluvate riiklike, kooperatiivsete (välja arvatud kolhoosid) ja teiste ühiskondlike organisatsioonide, ettevõtete ja asutuste vaheliste vaidlusasjade üleandmise kohta riikliku arbitraazi organite lahendada.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus

235. Individuaalloomapidamise keelamise kohta linnades ja töölisalevites elunevatel kodanikel.

II.

Eestimaa Kommunistliku Partei Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus

236. NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. mai 1959. a. määruse nr. 558 «Koolieelse lasteasutuste edasiarendamisest, eelkooliealiste laste kasvatamise ja meditsiinilise teenindamise parandamisest» täitmise abinõudest. — Lisa.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrused

237. Sm. Leonid Mihaili p. Gordejevi nimetamise kohta.
238. Sm. Vladimir Nikolai p. Käsperi vabastamise kohta.
239. Abinõudest teaduslik-tehnilise informatsiooni propaganda ja kirjastusalase tegevuse parandamiseks ENSV tööstuses, ehitustegevuses ja transpordis. — Lisa.
240. Kalurikolhooside juhtimise süsteemi reorganiseerimisest.

I.

234. NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus kõigi käesoleval ajal kohtu kompetentsi kuuluvate riiklike, kooperatiivsete (välja arvatud kolhoosid) ja teiste ühiskondlike organisatsioonide, ettevõtete ja asutuste vaheliste vaidlusasjade üleandmise kohta riikliku arbitraaži organite lahendada

NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidium otsusta b:

1. Anda kõik käesoleval ajal kohtu kompetentsi kuuluvad riiklike, kooperatiivsete (välja arvatud kolhoosid) ja teiste ühiskondlike organisatsioonide, ettevõtete ja asutuste vahelised vaidlusasjad riikliku arbitraaži organite lahendada.

2. Rakendada käesolev seadus ellu 1. jaanuarist 1960.

3. Panna liiduvabariikide ülemnõukogude presiidiumidele ette teha seoses käesoleva seadlusega liiduvabariikide seadusandlusess tarvilikud muudatused.

NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi
esimees K. Vorosilov

NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi
sekretär M. Georgadze

Moskva, Kreml, 27. juulil 1959.

235. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus individuaalloomapidamise keelamise kohta linnades ja töölisalevitel kodanikel

Partei ja valitsuse poolt pöllumajanduse arendamiseks väljatöötatud abinõude elluviimise tulemusena on kolhoosid ja sovhoosid viimastel aastatel muutunud otsustavaks jõuks riigi varustamisel loomakasvatussaadustega.

Nüüd, kus kolhoosid ja sovhoosid suurendavad ühisloomakasvatuse arengutempot ja annavad iga aastaga elanikkonnale üha enam liha, piima ja teisi pöllumajandussaadusi, on reaalsed võimalused lõpetada primitiivne loomapidamine linnade ja linnaümburuse elanike poolt, mis toob kaasa leiva ja teiste riiklikeesse fondidesse kuuluvate toiduainete räiskamise, eemaldab tööjõu tootlikust tööst ühiskonnas ja peale selle loob linnades antisanitaarsed tingimused.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium otsusta b:

1. Keelata alates 1. oktoobrist 1959 individuaalloomapidamine kodanikel, kes elavad vabariigi pealinnas Tallinnas.

Kehtestada, et käesoleva seadluse rikkumine kodanike poolt toob kaasa loomade ärvõtmise nende hinna tasumisega riiklike varumishindade alusel, mis kehtisid kuni 1958. aastani kolhoosnikute, tööliste ja teenistujate majapidamiste poolt kohustuslike müüginormide korras ära antud loomade eest tasumisel.

2. Kooskõlas riikliku kaubanduse arendamisega piima ja piimasaaduste ning liha ja lihasaaduste osas anda Eesti NSV Ministrite

Nõukogule õigus otsustada teistes linnades ja nende ümbruses, samuti töölisalevites elunevate kodanike individuaalloomapidamise keelamise küsimus.

3. Teha ülesandeks Eesti NSV Ministrite Nõukogule läbi viia vajalikku selgitustööd linnades, nende ümbruses ja töölisalevites elunevate loomapidajate hulgas, et vältida lehmade ja mullikate tapmist ning organiseeritult teostada nende kokkuost kolhooside ja sovhooside poolt.

Lehmade ja mullikate kokkuostu teostada veiste suhtes kehtestatud kokkuostuhindade alusel.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
esimees J. Eichfeld

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
sekretär A. Kründel

Tallinn, 5. augustil 1959.

II.

**236. Eestimaa Kommunistliku Partei Keskkomitee
ja**

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus

NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. mai 1959. a. määruse nr. 558 «Koolieelse lasteasutuste edasiarendamisest, eelkooliealiste laste kasvatamise ja meditsiinilise teenindamise parandamisest» täitmise abinõudest

EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu märgivad, et meie vabariigis on saavutatud mõningaid edusamme eelkooliealiste laste kasvatamise, meditsiinilise teenindamise ja koolieelse lasteasutuste võrgu laiendamise alal. Laste arv vabariigi kõikide ametkondade koolieelsetes lasteasutustes oli tõusnud 1958. aasta lõpuks 16,3 tuhandeni ja suurenenud vörreldes 1955. aastaga 4,0 tuh. võrra.

Rööbiti sellega esineb tõsiseid puudusi koolieelse lasteasutuste võrgu laiendamise ning kasvatustöö ja meditsiinilise teenindamise korraldamise osas.

Koolieelseid lasteasutusi on vabariigis veel vähe. Aasta-aastalt ei ole täidetud lasteasutuste ehitamise ja ekspluatatsiooni andmise plaani.

Esineb tõsiseid puudusi ka eelkooliealiste laste kasvatuses, millegist põhiliseks on ühtse kasvatussüsteemi puudumine lastesõimedes ja lasteaedades. Küllaldaselt pole haaratud ühiskondlike organisatsioone osavõtule koolieelse lasteasutuste tööst. Mitte alati ei peeta lasteasutuste kaadri komplekteerimisel silmas, et nad omaksid vajaliku ettevalmistuse. Vähe pööratakse tähelepanu eelkooliealiste laste viimisele suvel maale suvitusrežiimile.

Märgitud puuduste kõrvaldamiseks EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määra v a d:

1. Kinnitada koolieelsete lasteasutuste võrgu arendamise plaan Eesti NSV-s 1959.—1965. aastaks.

2. Eelkooliealiste laste kasvatamise ühtse süsteemi loomise eesmärgil lugeda otstarbekohaseks ühendada seal, kus selleks on võimalused, lastesõimed ja lasteaiad üheks koolieelseks lasteasutuseks — lastepäevakoduks.

Ühendatud lasteasutused, välja arvatum ametkondlikud, üle anda ENSV Haridusministeeriumi süsteemi.

Edaspidi uute lasteasutuste ehitamist teostada põhiliselt ühendatud lasteasutuste (lastepäevakodude) tüüpprojektide järgi. Ehitatavate lastepäevakodude asukoht ette näha võimalikult laste elukoha ligidusse, et vanematel kuloks vähem aega laste kohale saatmiseks.

3. Kohustada parti linna- ja rajoonikomiteesid, linnade ja rajoonide täitevkomiteesid, Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu, vabariigi ministeeriume ja keskasutusi:

a) läbi vaatama koolieelsete lasteasutuste võrgu ja välja töötama abinõud olemasolevate lasteaedade ja lastesõimede ühendamiseks lastepäevakodudeks;

b) võtma tarvitusele vajalikud abinõud koolieelsete lasteasutuste ehitustööde kvaliteedi parandamiseks, ehituste maksumuse alandamiseks ning uute koolieelsete lasteasutuste ekspluatatsiooni andmiseks vastavalt kinnitatud plaanile;

c) suuremate elamute ja elamukvartalite projekteerimisel ning ehitamisel rangelt kinni pidama NSV Liidu Riikliku Ehituskomitee poolt kindlaks määratud normidest ja arvestusnäitajatest elamu-kvartalites lasteasutuste võrgu arendamise kohta;

d) kasutama kõiki olemasolevaid võimalusi koolieelsete lasteasutuste avamiseks üle kinnitatud plaani selleks sobivate hoonete kohandamise teel.

4. Anda õigus ENSV Rahvamajanduse Nõukogule, ministeeriumidele ja keskasutustele lubada oma alluvatel tööstusettevõtetel ja majandusorganisatsioonidel kasutada koolieelsete lasteasutuste ehitamiseks osa vahendeist, mida suunatakse elamute ehitamiseks vastavalt NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1957. a. 31. juuli määruse nr. 931 «Elamuehituse edasiarendamisest NSV Liidus» punktile 12.

5. Soovitada vabariigi kolhoosidele alaliste ja hooajaliste koolieelsete lasteasutuste ehitamist kolhooside vahendite arvel. Rajoonide TSN täitevkomiteedel osutada kolhoosidele selleks otsrabeks igakülgset abi, eriti ehitusmaterjalidega varustamisel.

6. Kinnitada lastepäevakodu põhimäärus vastavalt lisale.

7. Kohustada ENSV Haridusministeeriumi ja teisi lasteaedu ja -sõimi valdavaid keskasutusi 1. jaanuariks 1960. a. välja töötama plaan koolieelsete lasteasutuste üleviimiseks suvel suvitusrežiimile, kasutades selleks maal asuvaid koolihoooneid.

11. Kohustada linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteesid:

a) igati aktiviseerima kohalike töörahva saadikute nõukogude juures töötavate alaliste komisjonide tegevust, eelkooliealiste lasteasutuste töö organiseerimisele ulatuslikult kaasa tõmmates ühiskondlike organisatsioone ja lastevanemaaid;

b) võtma tarvitusele abinõud lasteparkide ja majavalitsuste juures asuvate mänguväljakute varustamiseks vajaliku inventariga.

Eestimaa KP Keskkomitee
sekretär

L. L e n t s m a n

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimees

A. Müürisepp

Tallinn, 13. augustil 1959. Nr. 325.

L i s a

EKP Keskkomitee ja ENSV Ministrite Nõukogu
määrase 13. augustist 1959. a. nr. 325 juurde

L a s t e p ä e v a k o d u p ö h i m ä ä r u s

I. Üldeeskirjad

1. Lastepäevakodu on koolieelne lasteasutus, mille eesmärgiks on lapse igakülgne arendamine ja kommunistlik kasvatamine. Lastepäevakodu võimaldab ühtlasi naisel — emal osa võtta majanduskust, riiklikust, kultuurilisest ja ühiskondlik-politilisest elust.

2. Lastepäevakodu, vaatamata alluvusele, töötab käesoleva põhimääruse ja ENSV Haridusministeeriumi vastavate programmilis-metoodiliste juhendite alusel.

3. Põhimääruse 1. punktis märgitud eesmärkide saavutamiseks lastepäevakodu:

a) hoolitseb laste tervise eest ja kindlustab nende õiget füüsikalist arenemist, korraldades selleks lastepäevakodu tegevust ja režiimi vastavalt eelkooliealise lapse tervishoiunõuetele, organiseerides mitmekesisist ja head toitlustamist, õhu, vee ja päikese õiget ja täielikku kasutamist, kasvatades lastes oskust täita iseseisvalt elementaarseid tervishoiunõudeid;

b) arendab lapse vaimseid võimeid, kõneoskust, tahet ja iseloomu, teostab esteetilist kasvatust, tutvustab lapsi ümbritseva maailmaga, korraldades laste vahetut suhtlemist loodusega ja inimestega mitmekesiste mängude ja tegevuste (joonistamine, jutustamine, laulmine, lugemine, muusika jne.), samuti ekskursioonide ja jalutuskäikude kaudu;

c) kasvatab lastes hügieenilisi harjumusi, oskust iseseisvalt hoolitseda enda eest, tööharjumusi; õpetab lapsi õigesti kasutama asju ja neid korralikult ning hoolikalt hoidma;

d) õpetab lastele korda, kasvatab lastes organiseeritust, käitumisoskust, austust täiskasvanute ja armastust vanemate vastu;

e) kasvatab lapsi neile arusaadavate, elevate näidete varal armastama meie kaunist sotsialistlikku kodumaad, õpetab tundma selle loodusvarasid ja rahvaloomingu saavutusi, armastama meie tublit nõukogude rahvast, tema juhte, sangareid, meie vaprat Nõu-

kogude armeed, tehaste ja sotsialistliku põllumajanduse eesrindlikke töötajaid.

Kasvatustöö lastepäevakodus peab soodustama lapse edaspidist edukat õppimist koolis.

4. Lastepäevakodu peab olema koolieelsete laste õige kasvatamise elavaks näiteks ja abistama vanemaid laste koduse kasvatuse korraldamisel.

5. Tegevus lastepäevakodus toimub laste emakeeles.

6. Laste kasvatamise austavat ja vastutusrikast ülesannet lastepäevakodus teostavad päevakodu juhataja, kasvatajad ja meditsiinilised õed-kasvatajad.

II. Lastepäevakodude avamise kord

7. Lastepäevakodud organiseeritakse rajoonide ja linnade TSN täitevkomiteede haridusosakondade, samuti ettevõtete, asutuste, organisatsioonide ja kolhooside poolt. Kolhoosi lastepäevakodu avamise otsustab kolhoosnikute üldkoosolek.

8. Kõik lastepäevakodud, olenemata alluvusest, tuleb registreerida vastava linna või rajooni TSN täitevkomitee haridusosakonnas. Lasteaiad ja lastepäevakodud registreeritakse ühise numeratsiooni korras.

9. Lastepäevakodude avamisel ja ülalpidamisel peavad kõik majanduslikud organisatsioonid, ettevõtted ja asutused rangelt kinni pidama ENSV Haridusministeeriumi ja ENSV Tervishoiu Ministeeriumi poolt antud nõudeist ja juhendeist hoonete ehitamise, ruumide kubatuuri, rühmade komplekteerimise, sisustuse, õppetöövahendite, toitlustamise, meditsiinilise teenindamise, kaadri komplekteerimise ja sanitaarnormide kohta.

III. Lastepäevakodu struktuur

10. Lastepäevakodudes võib olla üldreeglina kaks kuni seitse lasterühma.

Olenevalt lastepäevakodu ruumidest ja laste arvust lubatakse organiseerida 1-rühmalisi lastepäevakodusid eri vanusega lastele (segarühmalised).

11. Kasvatustöö õigeks korraldamiseks lastepäevakodus jaotatakse lapsed rühmadesse vanuse järgi. Rühmade arv määratakse kindlaks olenevalt laste arvust ja vanusest ning lastepäevakodu suurusest.

12. Rühmade normaalne suurus on lastesõime-ealiste laste osas 20 last, lasteaia-ealiste laste osas 25 last.

13. Laste viibimisaeg lastepäevakodus oleneb nende ettevõtete, asutuste või organisatsioonide tööajast, mille töötajate lastele on lastepäevakodu määratud. Põhimiseks tööajaks lastepäevakodus on 9—10 tundi, kuid vajaduse korral võib organiseerida ka 12—14-tunnilisi rühmi.

14. Üksikutes lastepäevakodudes, kus on teatud hulk lapsi, kelle vanemad töötavad õistes vahetustes, tuleb organiseerida eri rühmad, mis töötavad kogu ööpäev.

15. Laste toitlustamist lastepäevakodudes korraldatakse järgmiselt: 3—7-aastastele lastele 10—12-tunnilise viibimise puhul lastepäevakodus 3 korda ja ööpäevase viibimise puhul 4 korda päevas; 1—5 kuu vanuseni 5—6 korda ööpäevas vastavalt lapse individuaalsetele iseärasustele (sellest lastepäevakodus 4 korda päevas); 5 kuust kuni 3 aasta vanuseni kümnetunnilise viibimise puhul lastepäevakodus 3 korda ja kaheteistkümnetunnilise ning ööpäevase viibimise puhul 4 korda päevas. 1 kuu kuni 3 aasta vanuste laste toitlustamisel tuleb rangelt juhinduda arsti korraldustest.

16. Lastepäevakodu töötab kogu aasta, välja arvatum üldkehtivad puhkepäevad. Vastavalt vanemate töö iseärasusele (näit. kolhoosides) võib organiseerida ka hooajalisi lastepäevakodusid.

IV. Laste vastuvõtmise, lahkumise ja üleviimise kord

17. Lastepäevakodusse võetakse 1 kuu kuni 7 aasta vanuseid lapsi, kelle vanemad töötavad või õpivad. Ööpäevastesse rühmadesse võetakse lapsi alates 1 aasta vanuselt.

18. Laste vastuvõttu haridusorganite alluvuses olevaisse lastepäevakodudesse teostab lastepäevakodu juhataja; vastuvõtu kinnitab TSN täitevkomitee haridusosakond. Teistele asutustele, ettevõtetele ja kolhoosidele alluvaisse lastepäevakodudesse teostab laste vastuvõttu lastepäevakodu juhataja ning kinnitab vastava asutuse ettevõtte administratsioon või vastavalt kolhoosi juhatus; administratsioon kinnitab vastuvõtu kooskõlastatult ametiühingu kohaliku komiteega.

Märkus. Kui lastepäevakodus on vabu kohti, siis võib vastu võtta ka mittetöötavate vanemate lapsi. Laste vastuvõtmisel tekkinud arusaamatused lahendab lõplikult TSN täitevkomitee haridusosakond.

19. Üldtüüpi lastepäevakodudesse ei võeta pimedaid, tummi, kurte, vaimsete defektidega ja nakkushaigusi põdevaid lapsi; need lapsed suunatakse vastavatesse eri-lasteasutustesse.

20. Laste vastuvõtmiseks lastepäevakodusse peavad lastevanemad või neid asendavad isikud esitama järgmised dokumentid:

a) sooviavalduse või suunamiskirja lapse vastuvõtmiseks lastepäevakodusse;

b) arstitõendid lapse tervisliku seisundi kohta;

c) vanemate töötõendid koos palga suurusega.

21. Laste üleviimine järgmisesse vanuserühma toimub iga aasta 20. augustist kuni 1. septembrini.

22. Lapsed, kes mõjuva põhjuseta puuduvad lastepäevakodust üle 5 päeva ilma lastepäevakodu juhatajale teatamata, loetakse lastepäevakodust lahkunuks.

V. Lastepäevakodu ruumid ja sisseseade

23. Lastepäevakodu ruumid peavad vastama ettenähtud sanitaar- ja tervishoiunõuetele.

Iga lastepäevakodu juures või vahetus läheduses peab olema haljasala ja vastavalt korraldatud väljakud, mis võimaldavad lastele jalutuskäike värskes õhus igal aastaajal.

24. Lastepäevakodu peab olema varustatud kõva- ja pehme-inventariga vastavalt normidele, samuti mänguasjade ja õppetahenditega.

Sisseseade oma esemete laadilt ja mõõtmetelt peab vastama laste vanusele.

VI. Lastepäevakodu töötajad

Lastepäevakodu juhataja

25. Lastepäevakodu juhib pedagoogilise haridusega juhataja, kes omab vähemalt kaheaastast praktistikat tööstaaži lasteasutuses.

Lastepäevakodu juhataja vastutab kogu töö eest lastepäevakodus.

26. Lastepäevakodu juhataja määräatakse ametisse ja vallandatakse töölt linnade ja rajoonide TSN täitevkomiteede haridusosakondade poolt.

Majanduslike organisatsioonide ja ettevõtete alluvuses olevate lastepäevakodude juhatajad määräatakse ametisse ja vallandatakse töölt nende organisatsioonide ja ettevõtete administratsioonide poolt kooskõlastatult vastava linna või rajooni TSN täitevkomitee haridusosakonnaga.

27. Lastepäevakodu juhataja juhindub oma töös partei ja valitsuse otsustest eelkoolikasvatuse küsimustes, lastepäevakodu põhimääärusest ja ENSV Haridusministeeriumi juhenditest.

28. Töö paremaks korraldamiseks kutsub lastepäevakodu juhataja kokku pedagoogilisi nõupidamisi, organisateerib töökogemuste vahetamist, tömbab lastepäevakodu tööle kaasa lastevanemate aktiivi, peab tihedat kontakti ühiskondlike organisatsioonidega.

29. Lastepäevakodu juhataja tööaeg on normeerimata.

Lastepäevakodu kasvataja

30. TSN täitevkomiteede haridusosakondade alluvuses olevate lastepäevakodude kasvatajad määräatakse ametisse ja vallandatakse töölt linnade või rajoonide TSN täitevkomiteede haridusosakondade poolt lastepäevakodu juhataja ettepanekul.

31. Ettevõtete või asutuste alluvuses olevate lastepäevakodude kasvatajad määräatakse ametisse ja vallandatakse töölt nende ettevõtete või asutuste administratsioonide poolt kooskõlastatult vastava linna või rajooni TSN täitevkomitee haridusosakonnaga.

32. Lastepäevakodu kasvatajateks (olenemata lastepäevakodu alluvusest) määräatakse isikud, kes on lõpetanud eelkoolikasvatuse pedagoogilise õppeasutuse või omab pedagoogilist haridust.

33. Lastepäevakodu kasvataja kannab isiklikku vastutust iga lapse elu ja tervise ning oma rühma laste õige kasvatuse eest.

34. Iga kasvataja on kohustatud süsteematiselt tõstma oma kvalifikatsiooni.

35. Kasvataja töötab lastepäevakodu juhataja juhtimisel, andes talle aru oma tööst.

Muusika-ala juhataja

36. Lastepäevakodu muusika-ala juhataja määräatakse ametisse ja vallandatakse töölt linna või rajooni TSN täitevkomitee haridusosakonna poolt. Teistele asutustele või ettevõtetele alluvate lastepäevakodude muusika-ala juhatajad määräatakse ametisse ja vallandatakse töölt nende ettevõtete või asutuste administratsiooni poolt kooskõlastatult vastava linna või rajooni TSN täitevkomitee haridusosakonnaga.

37. Muusika-ala juhataja töötab lastepäevakodu juhataja juhtimisel, andes talle aru oma tööst. Ta võtab osa lastepäevakodu pedagoogilistest nõupidamistest, vastavatest metoodilistest ringides, kursustest ja seminaridest.

38. Muusika-ala juhataja töötab lastepäevakodu 3—7 a. laste rühmadega, iga rühmaga 6 tundi nädalas.

Arst ja meditsiiniline õde-kasvataja

39. Lastepäevakodu arst ja meditsiiniline õde-kasvataja määräatakse ametisse ja vallandatakse töölt lastepäevakodu juhataja ettepanekul linna või rajooni TSN täitevkomitee haridusosakonna poolt kooskõlastatult linna või rajooni TSN täitevkomitee tervishoiusakonnaga (rajooni peaarstiga).

40. Asutuste ja ettevõtete lastepäevakodude arstdid ja meditsiinilised õed-kasvatajad määräatakse ametisse ja vallandatakse töölt lastepäevakodu juhataja ettepanekul asutuse-ettevõtte administratsiooni poolt kooskõlastatult linna või rajooni TSN täitevkomitee tervishoiusakonnaga (rajooni peaarstiga).

41. Arst ja meditsiiniline õde-kasvataja töötavad plaani ja lastepäevakodu juhataja poolt kinnitatud töökava alusel. Nad peavad oma töö kohta arvestust, informeerivad süstemaatiliselt lastepäevakodu juhatajat, kasvatajaid ja vanemaid laste arstliku läbi-vaatuse tulemustest ja laste tervislikust seisundist.

Majandusjuhataja

42. Majandusjuhataja määräatakse ametisse ja vallandatakse töölt lastepäevakodu juhataja poolt.

Majandusjuhataja töötab lastepäevakodu juhataja vahetul juhtimisel.

43. Lastepäevakodu majandusjuhatajal on normeerimata tööaeg.

Teenindav personal

44. Lastepäevakodu teenindav personal määräatakse ametisse ja vallandatakse töölt lastepäevakodu juhataja poolt.

45. Lastepäevakodu teenindav personal töötab lastepäevakodu juhataja ning majandusjuhataja korralduste ja juhendite ning lastepäevakodu töö sisekorra eeskirjade alusel.

46. Lastepäevakodu kogu teenindav personal kuulub süstemaatilisele arstlikule järelevaatusele.

VII. Lastevanemate komitee

47. Lastepäevakodu majandusliku külje kindlustamise ja lastepäevakodu töö parandamise ürituste läbiviimiseks organiseeritakse lastevanemate komitee.

48. Lastevanemate komitee valitakse üheks aastaks lastevanemate üldkoosolekul (näiteks 1—2 esindajat iga lasterühma kohta) lihthääletenamusega.

Komitee valib esimehe ja sekretäri.

VIII. Lastepäevakodu kootseis, finantseerimine, aruandlus ja asjaajamine

49. Lastepäevakodu kootseis määratakse kindlaks kehtestatud tüüpikoosseisude alusel.

50. Iga lastepäevakodu omab aastaeelarvet, mis on kinnitatud linna või rajooni TSN täitevkomitee haridusosakonna või selle ettevõtte, asutuse või kolhoosi juhatuse poolt, kelle eelarvel on lastepäevakodu.

51. Lastepäevakodu juhataja on lastepäevakodu krediitide käsitaja.

52. Lastepäevakodu esitab igal aastal vastava linna või rajooni TSN täitevkomitee haridusosakonnale statistilise aruandluse tähtaedadel ja vormide järgi, mis on kinnitatud ENSV Haridusministeeriumi ja ENSV Statistikavalitsuse poolt.

53. Lastepäevakodul on juriidilise isiku õigused ja vapita pitsat oma nimetusega.

237. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus sm. Leonid Mihaili p. Gordejevi nimetamise kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määra b:

Nimetada sm. Leonid Mihaili p. Gordejev Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riikliku Kõrgema ja Kesk-erihariduse Komitee esimehe asetäitjaks.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimees A. Müürisepp

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
asjadevalitseja E. Udras

Tallinn, Toompea, 5. augustil 1959. Nr. 310.

**238. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus
sm. Vladimir Nikolai p. Käspere vabastamise kohta**

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määra b:

Vabastada sm. Vladimir Nikolai p. Käspere Eesti NSV autotranspordi ja maanteee ministri asetäitja ametikohalt seoses ministri asetäitjate arvu vähendamisega, jätes teda ministeeriumi kolleegiumi liikmeiks.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimees A. Müürisepp

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
asjadevalitseja E. Udras

Tallinn, Toompea, 6. augustil 1959. Nr. 314.

**239. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus
abinõudest teaduslik-tehnilise informatsiooni, propaganda ja
kirjastusalase tegevuse parandamiseks ENSV tööstuses,
ehitustegevuses ja transpordis**

Eesti NSV Ministrite Nõukogu märgib, et NLKP XXI kongressi ja juunipleenumi poolt seatud ülesanded kõigi rahvamajandusharude edasiarendamiseks ja tööviljakuse tõstmiseks tehnilise progressi kiirendamise ja tootmisprotsesside kompleksse mehhani-seerimise ja automatiseerimise juurutamise arvel nõuavad tungivalt teaduslik-tehnilise informatsiooni ja teaduse ning tehnika uusimate saavutuste, progressiivse tehnoloogia ja eesrindlike tootmiskogemuste propaganda põhjalikku parandamist.

Vabariigis on viimasel ajal suurenenud väljaantava, eriti eestikeelse, teaduslik-tehnilise informatsionalase kirjanduse hulk, tehnilise propaganda ja tootmis-tehniliste eesrindlike kogemuste vahtamisele tämmatakse kaasa rohkesti insener-tehnilisi töötajaid ja tootmise eesrindlasi.

Rööbiti sellega esineb teaduslik-tehnilise informatsiooni ja eesrindlike kogemuste propaganda organiseerimises tõsiseid puudusi.

Tehnilise informatsiooni organite, Riikliku Teaduslik-Tehnilise Komitee, Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu, ministeeriumide ja keskasutuste, mõnede ettevõtete ja teaduslik-tehniliste ühingute töö on halvasti koordineeritud.

Tööstustoodangu saatedokumentatsiooni, prospektide ja kata-loogide väljaandmine on organiseeritud ebarahuldavalalt.

Ministeeriumide, keskasutuste ja ettevõtete poolt saadavaid teaduslik-tehnilise informatsiooni materjale kasutatakse puudulikult uue tehnika ja eesrindliku tehnoloogia juurutamisel. Reas suurtes ettevõtetes, nagu näiteks Tallinna Masinatehases, kus tehniliseks informatsiooniks on eraldatud spetsiaalsed töötajad, koormatakse pahatihti neid muude ülesannetega, mis kahjustab nime-tatud tööd. Paljudes ettevõtetes ei ole eraldatud isikuid, kes vastaksid tehnilise informatsiooni ja selle kasutamise eest.

Teaduslik-tehnilise informatsiooni organiseerimise, kodu- ja välismaise teaduse ja tehnika saavutuste ja eesrindlike tootmis-kogemuste propageerimise ning kirjastusalase tegevuse parandamiseks tööstuses, ehitustegevuses ja transpordis kooskõlas NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1959. a. 18. aprilli määrusega nr. 418 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määraab:

1. Panna tehnilise informatsiooni ja propaganda organite tegevuse koordineerimine ja metoodiline juhtimine ENSV tööstuse, transpordi, põllumajanduse mehhaniiserimise ja elektrifitseerimise alal Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikule Teaduslik-Tehnilisele Komiteele, aga ehituse alal — Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikule Ehituse ja Arhitektuuri Komiteele.

Teaduslik-tehnilise informatsiooni ja eesrindlike kogemuste propaganda praktiline juhtimine tööstuses, ehitustegevuses ja transpordis panna Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikule Teaduslik-tehnilisele Komiteele, Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogule, Eesti NSV ministeeriumidele ja keskasutustele vastavalt informatsiooni ja propaganda organite alluvusele.

2. Kohustada Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikku Teaduslik-Tehnilist Komiteed ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikku Ehituse ja Arhitektuuri Komiteed:

a) kooskõlastama Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu, ministeeriumide ja keskasutuste, teaduslik-tehniliste ühingute, Poliitiliste ja Teadusalaste Teadmiste Levitamise Ühingu (teaduslik-tehniliste teadmiste populariseerimise osas) ja teiste organisatsioonide tehnilise informatsiooni organite tööplaanid, vältides neis parallelistmi;

b) kindlustama Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu, vabariigi ministeeriume ja keskasutusi, ettevõtteid, teadusliku uurimise, projekteerimise ja konstrueerimise organisatsioone kvaliteetsete informatsionimaterjalidega kodu- ja välismaise teaduse ja tehnika saavutuste kohta, samuti tööstuses, ehitustegevuses, transpordis ja põllumajanduse mehhaniiserimise ja elektrifitseerimise alal eesrindlike kogemusi üldistavate materjalidega.

3. Määrama, et Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklik Teaduslik-Tehniline Komitee, Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklik Ehituse ja Arhitektuuri Komitee, Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu, ministeeriumid ja keskasutused peavad välja laskma põhiliselt tasulist teaduslik-tehnilist informatsioonialast kirjandust, milles kajastuksid kodu- ja välismaise teaduse ja tehnika saavutused ning eesrindlikud kogemused tähtsamate rahvamajandusharude alal, vastavalt lisale.

Lubada Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogul, ministeeriumidel ja keskasutustel välja anda tasuta saatedokumentatsiooni väljastavale toodangule, reklaamlehti, plakateid ja katalooge.

4. Panna Eesti Riiklikule Kirjastusele populaarse teaduslik-tehnilise kirjanduse väljaandmine, kusjuures kogu see kirjandus peab olema tasuline ja ette nähtud laiemale lugejate ringile. Seoses sellega tuleb Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogul, vabariigi

ministeeriumidel ja keskasutustel lõpetada populaarse teaduslik-tehnilise kirjanduse väljaandmine.

5. Eesti NSV Kultuuriministeeriumil tagada teaduslik-tehnilise informatsioonilise kirjanduse trükkimine kooskõlas määratud plaanidega.

6. Kohustada Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikku Teaduslik-Tehnilist Komiteed, Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikku Ehituse ja Arhitektuuri Komiteed, Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu, ministeeriume ja keskasutusi korra tõestamata informatsioonialast tööd ettevõtetes ja seadma sisse süsteematiile kontrolli teaduslik-tehnilise informatsiooni materjalide kasutamise üle ettevõtetes ja ehitustel ning võtma tarvitusele vajalikud abinõud teaduse ja tehnika saavutuste ning eesrindlike tootmis-tehniliste kogemuste kiri-remaks juurutamiseks.

7. Kohustada teaduslike ja tehniliste ajakirjade ning kogumike toimetusi saatma neis ilmuvate artiklite referaate Üleliidulisse Teaduslik-Tehnilise Informatsiooni Instituuti hiljemalt 10 päeva enne ajakirjade ja kogumike allakirjutamist trükkimiseks. Ehitusalaste artiklite referaadid saatma NSV Liidu Ehituse ja Arhitektuuri Akadeemia referaatjakirjale.

8. Kohustada Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu, ministeeriume ja keskasutusi looma vajaliku korra teaduslik-tehniliste andmete ettevalmistamisel tööstustoodangu kataloogide ja prospktide väljaandmiseks, pidades silmas nende õigeaegset uuendamist, arvesse võttes väljalastavasse toodangusse tehtavaid muudatusi.

9. Teha Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikule Teaduslik-Tehnilisele Komiteele ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikule Ehituse ja Arhitektuuri Komiteele ülesandeks koos Eesti Vabariikliku Teaduslik-Tehniliste Ühingute Nõukogu, Teaduste Akadeemia, Riikliku Plaanikomisjoni, Rahvamajanduse Nõukogu, ministeeriumide ja keskasutustega korraldada regulaarselt rahvamajandusharude ja üksikute erialade teaduslik-tehnilisi konverentse ja nõupidamisi tootmisalaste ja tehniliste küsimuste läbiarutamiseks.

10. Kohustada Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikku Teaduslik-Tehnilist Komiteed koos Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu, ministeeriumide ja keskasutustega praktiseerima ulatuslikult ettevõtete ja tootmise novaatorite töö progressiivsete meetodite tundmaõppimist, üldistamist ja propageerimist rändnäituste, seminaride ja tehastevaheliste koolide organiseerimise teel selleks, et töötada välja rekondatsioonid nende meetodite juurutamiseks tööstuses, ehitustegevuses, transpordis ja pöllumajanduses.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimees A. Müürisepp

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
asjadevalitseja E. Udras

L i s a

Eesti NSV Ministrite Nõukogu

6. augusti 1959. a. määruse nr. 315 juurde

Eesti NSV rahvamajandusharude kohta väljaantava teaduslik-tehnilise informatsioonialase kirjanduse põhiliigid

Jrk. nr.	Väljaande nimetus	Kirjastajad	Märkus
1.	Tootmisharude teaduslik-tehnilise informatsiooni bülletäänid:		
a)	Eesti NSV rahvamajandus	Eesti NSV Ministrite Nõukogu Teaduslik-Tehniline Komitee	Vene ja eesti keeltes
b)	keemia- ja kütte töötus	"	Vene keeltes
c)	masina- ja aparaadi töötus	"	Eesti keeltes
d)	toiduainete töötus	"	"
e)	metsa-, puidu- ja pa-beritöötus	"	"
f)	kergetöötus	"	"
g)	põllumajanduse mehhaniseerimine ja elektrifitseerimine	"	"
h)	autotransport	"	"
i)	uus tehnika side alal	"	"
j)	kaubandusalane tehnika	"	"
k)	ehitus ja ehitusmaterjalid	Eesti NSV Riiklik Ehituskomitee	Vene ja eesti keeltes
l)	agro- ja zootehnika-alased küsimused	Põllumajanduse Ministerium	Eesti keeltes
2.	Brošürid üksikute uue tehnika küsimuste kohta (välja arvatud ehitustegevus ja ehitusmaterjalid)	Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklik Teaduslik-Tehniline Komitee	Eesti ja vene keeltes
3.	Brošürid üksikute uue tehnika küsimuste kohta ehitustegevuse ja ehitusmaterjalide alal	Eesti NSV Riiklik Ehituskomitee	Eesti ja vene keeltes
4.	Brošürid tootmise eesrindlaste kohta, mis valgustavad nende töökogemusi tööstuses, ehitustegevuses, transpordis ja põllumajanduses	Eesti Riiklik Kirjastus	Eesti keeltes

Jrk. nr.	Väljaande nimetus	Kirjastajad	Märkus
5.	Saatedokumentatsioon väljalastavale toodangule ning reklaamialbumid, -prospektid, -katalogid ja -lehed	Rahvamajanduse Nõukogu, ministeeriumid ja kesk-asutused	Eesti, vene ja võõrkeeltes
6.	Näitlikud trükitooted eesrindlike töömeetodite, ohutustehnika ja tööstus-tervishoiu alal	Rahvamajanduse Nõukogu, ministeeriumid ja kesk-asutused	Eesti ja vene keeles
7.	Teaduslikud tööd, monograafiad ja dissertatsioonid	Teaduslikud asutused	Eesti ja vene keeles
Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja E. U d r a s			

Väljavõte

**240. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus
kalurikolhooside juhtimise süsteemi reorganiseerimisest**

Seoses mootor-kalapüügiaamade likvideerimisega ja kooskõlas EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 1959. a. 3. märtsi määrusega nr. 68 ning kalurikolhooside töö uue korraga Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Likvideerida alates 15. augustist 1959. a. Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu Kalatööstuse Valitsuse kalurikolhooside ja mootor-kalapüügiaamade asjade valitsus ning üle anda selle kohused Kalatööstuse Valitsusele.

2. Kohustada Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu:

a) organiseerima Kalatööstuse Valitsuse kalakombinaatide juurde kalurikolhooside esimeeste tootmisnõukogud nõuandva organi õigusega;

b) kahe kuu jooksul kinnitama kalakombinaatide juures asuvate kalurikolhooside esimeeste tootmisnõukogude põhimäääruse;

c) panema laevaremondi- ja tehnikajaamade funktsioone täitvatele kalakombinaatidele kalurikolhooside tootmis-finantsplaanide ja finants-majandusliku tegevuse läbivaatamise.

3. Kohustada Eesti NSV Riiklikku Plaanikomisjoni esitama Eesti NSV Ministrite Nõukogule kinnitamiseks iga aasta kalurikolhooside kalapüügiplani rajoonide lõikes.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimees A. Müürisepp

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
asjadevalitseja E. U d r a s

Tallinn, Toompea, 12. augustil 1959. Nr. 324.

ВЕДОМОСТИ ЭСТОНСКОЙ ССР

№ 44

21 августа

1959

I.

Указ Президиума Верховного Совета СССР

234. О передаче на рассмотрение органов государственного арбитража всех относящихся в настоящее время к ведению судов споров между государственными, кооперативными (кроме колхозов) и другими общественными организациями, предприятиями и учреждениями.

Указ Президиума Верховного Совета Эстонской ССР

235. О запрещении содержания скота в личной собственности граждан, проживающих в городах и рабочих поселках.

II.

Постановление Центрального Комитета Коммунистической партии Эстонии и Совета Министров Эстонской ССР

236. О мерах по исполнению постановления ЦК КПСС и Совета Министров Союза ССР от 21 мая 1959 года № 558 «О мерах по дальнейшему развитию детских дошкольных учреждений, улучшению воспитания и медицинского обслуживания детей дошкольного возраста. — Приложение.

Постановления Совета Министров Эстонской ССР

237. О назначении тов. Гордеева Леонида Михайловича.
238. Об освобождении тов. Кяспера Владимира Николаевича.
239. О мерах по улучшению научно-технической информации, пропаганды и издательской деятельности в промышленности, строительстве и на транспорте в Эстонской ССР. — Приложение.
240. О реорганизации системы руководства рыболовецкими колхозами.

I.

234. Указ Президиума Верховного Совета СССР о передаче на рассмотрение органов государственного арбитража всех относящихся в настоящее время к ведению судов споров между государственными, кооперативными (кроме колхозов) и другими общественными организациями, предприятиями и учреждениями

Президиум Верховного Совета СССР постановляет:

1. Передать на рассмотрение органов государственного арбитража все относящиеся в настоящее время к ведению судов споры между государственными, кооперативными (кроме колхозов) и другими общественными организациями, предприятиями и учреждениями.

2. Настоящий Указ ввести в действие с 1 января 1960 г.

3. Предложить Президиумам Верховных Советов союзных республик внести в законодательство союзных республик необходимые изменения в связи с настоящим Указом.

Председатель Президиума Верховного Совета СССР К. Ворошилов

Секретарь Президиума Верховного Совета СССР М. Георгадзе

Москва, Кремль, 27 июля 1959 г.

235. Указ Президиума Верховного Совета Эстонской ССР о запрещении содержания скота в личной собственности граждан, проживающих в городах и рабочих поселках

В результате осуществления выработанных партией и правительством мер по подъему сельского хозяйства колхозы и совхозы за последние годы стали решающей силой в обеспечении государства продуктами животноводства.

Теперь, когда колхозы и совхозы наращивают темпы развития общественного животноводства и с каждым годом все больше и больше дают населению мяса, молока и других сельскохозяйственных продуктов, имеется реальная возможность покончить с примитивным ведением животноводства населением городов и прилегающих к ним окрестностей, которое приводит к значительному расходованию хлеба и других продовольственных товаров из государственных фондов, отвлекает рабочую силу от производительного труда в обществе и создает, кроме того, антисанитарные условия в городах.

Президиум Верховного Совета Эстонской ССР постановляет:

1. Запретить с 1 октября 1959 года содержание в личной собственности скота гражданам, проживающим в столице республики городе Таллине.

Установить, что нарушение гражданами настоящего Указа влечет за собой изъятие скота с выплатой его стоимости по государст-

венным заготовительным ценам, действовавшим до 1958 года при оплате скота, сдававшегося хозяйствами колхозников, рабочих и служащих в порядке обязательных поставок.

2. Предоставить Совету Министров Эстонской ССР право по мере улучшения государственной торговли молоком и молочными продуктами, мясом и мясными продуктами, решать вопрос о запрещении содержания скота в личной собственности граждан, проживающих в других городах и их окрестностях, а также в рабочих поселках.

3. Поручить Совету Министров Эстонской ССР провести необходимую разъяснительную работу среди владельцев скота, проживающих в городах и их окрестностях, а также в рабочих поселках, с тем, чтобы не допустить забоя коров и телок и организованно провести их закупку колхозами и совхозами.

Закупку коров и телок проводить по действующим закупочным ценам на крупный рогатый скот.

Председатель Президиума Верховного
Совета Эстонской ССР И. Эйхфельд

Секретарь Президиума Верховного
Совета Эстонской ССР А. Крюндель

Таллин, 5 августа 1959 г.

II.

Выписка

236. Постановление Центрального Комитета Коммунистической партии Эстонии

и

Совета Министров Эстонской ССР

о мерах по исполнению постановления ЦК КПСС и Совета Министров Союза ССР от 21 мая 1959 года № 558 «О мерах по дальнейшему развитию детских дошкольных учреждений, улучшению воспитания и медицинского обслуживания детей дошкольного возраста»

Центральный Комитет КП Эстонии и Совет Министров Эстонской ССР отмечают, что в нашей республике достигнуты известные успехи в деле воспитания и медицинского обслуживания детей дошкольного возраста, расширения сети детских дошкольных учреждений. Число детей в детских дошкольных учреждениях всех ведомств республики достигло к концу 1958 года 16,3 тыс. человек и увеличилось по сравнению с 1955 годом на 4,0 тыс. человек.

Наряду с этим в деле расширения сети детских дошкольных учреждений, в постановке воспитательной работы и медицинского обслуживания детей имеют место серьезные недостатки.

В республике мало детских дошкольных учреждений. План строительства и ввода в эксплуатацию детских учреждений не выполняется из года в год.

Серьезные недостатки имеются в постановке воспитательной работы с детьми дошкольного возраста. Основным из них является отсутствие единой воспитательной системы в яслях и детских садах. Общественные организации еще слабо привлекаются к участию в работе детских дошкольных учреждений. При укомплектовании кадров детских учреждений не всегда обращается внимание на их подготовку. Мало уделяется внимания переводу детских яслей и детских садов в летнее время из городов на дачи.

В целях ликвидации отмеченных недостатков Центральный Комитет КП Эстонии и Совет Министров Эстонской ССР постановляю т:

1. Утвердить план развития сети детских дошкольных учреждений в Эстонской ССР на 1959—1965 гг.

2. В интересах осуществления единой системы воспитания детей дошкольного возраста считать целесообразным там, где для этого имеются возможности, объединить детские ясли и детские сады в единое детское дошкольное учреждение ясли-сад.

Руководство объединенными учреждениями, за исключением ведомственных, передать Министерству просвещения ЭССР.

Впредь все новое строительство детских учреждений проводить, как правило, по типовым проектам объединенных дошкольных учреждений (ясли-сад) с учетом приближения их к месту жительства детей, сокращая тем самым затраты времени родителей на сопровождение дошкольников в детские учреждения.

3. Обязать горкомы и райкомы партии, горисполкомы и райисполкомы, Совет народного хозяйства ЭССР, министерства и ведомства республики:

а) пересмотреть сеть детских дошкольных учреждений и разработать мероприятия по объединению существующих детских садов и детских яслей в детские ясли-сады;

б) принять необходимые меры к улучшению качества работ по строительству детских дошкольных учреждений, снижению стоимости строительства и вводу в эксплуатацию новых детских дошкольных учреждений в соответствии с утвержденным планом;

в) при проектировании и строительстве крупных жилых домов и жилых кварталов строго соблюдать установленные Госстроем ССР нормы и расчетные показатели по развитию сети детских учреждений в жилых кварталах;

г) использовать все возможности для открытия сверх утвержденного плана детских дошкольных учреждений за счет приспособления пригодных зданий.

4. Предоставить право Совнархозу ЭССР, министерствам и ведомствам разрешать подведомственным промышленным предприятиям и хозяйственным организациям использовать для строительства детских дошкольных учреждений часть средств, направляемых в соответствии с пунктом 12 постановления Центрального Комитета КПСС и Совета Министров Союза ССР от 31 июля 1957 года № 931 «О дальнейшем развитии жилищного строительства в СССР» на строительство жилых домов.

5. Рекомендовать колхозам республики строить постоянные и сезонные детские дошкольные учреждения за счет средств колхозов. Райисполкомам СДТ оказывать колхозам всестороннюю помощь, особенно в обеспечении строительными материалами.

6. Утвердить Положение о детских яслях-саде согласно приложению.

7. Обязать Министерство просвещения ЭССР и другие ведомства, имеющие детсады и ясли, к 1 января 1960 г. разработать план вывоза дошкольных детских учреждений на летний период из городов на дачи, используя для этого здания сельских школ.

11. Обязать исполкомы городских и районных Советов депутатов трудающихся:

а) всячески активизировать деятельность постоянно-действующих комиссий при местных Советах депутатов трудающихся, шире привлекая к участию в организации работы дошкольных детских учреждений общественные организации и родителей;

б) принять меры к оборудованию детских парков и детских площадок при домоуправлениях необходимым инвентарем.

Секретарь ЦК КП Эстонии

Л. Ленцман

Председатель Совета Министров

Эстонской ССР

А. Мюрисеп

Таллин, 13 августа 1959 г. № 325.

Приложение
к постановлению ЦК КП Эстонии и
Совета Министров ЭССР
от 13 августа 1959 г. № 325

Положение о детских яслях-саде

I. Общие положения

1. Детские ясли-сад — детское дошкольное учреждение, целью которого является всестороннее развитие и коммунистическое воспитание детей. Одновременно детские ясли-сад дают женщине-матери возможность участвовать в экономической, государственной, культурной и общественно-политической жизни.

2. Детские ясли-сад, независимо от подчиненности, действует на основе данного Положения и соответствующих программно-методических инструкций Министерства просвещения ЭССР.

3. Для достижения целей, указанных в пункте 1 Положения, детские ясли-сад:

а) заботится о здоровье детей и обеспечивает их правильное физическое развитие, организуя для этого деятельность и режим детских яслей-сада в соответствии с требованиями охраны здоровья детей дошкольного возраста, организует разнообразное и качественное питание детей, правильное и полное использование воздуха, воды и солнца, воспитывает в детях умение самостоятельно выполнять элементарные требования гигиены;

б) развивает умственные способности, речь, волю и характер детей, проводит эстетическое воспитание, знакомит детей с окружающим миром, организуя непосредственное общение детей с природой и людьми путем различных игр и действий (рисование, беседы, пение, чтение, музыка и т. д.), а также экскурсий и прогулок;

в) воспитывает в детях навыки гигиены, умение самостоятельно заботиться о себе, трудовые навыки; учит детей использовать предметы по назначению и содержать их в порядке;

г) учить детей порядку, воспитывает в них организованность, умение вести себя, уважение к взрослым и любовь к своим родителям;

д) на живых примерах, понятных детям, учит их любить нашу прекрасную социалистическую Родину, знакомит их с природными богатствами и достижениями народного хозяйства, учит их любить наш славный советский народ, его вождей и героев, нашу доблестную Советскую Армию, людей труда, передовиков предприятий и социалистического сельского хозяйства.

Воспитательная работа в детских яслях-саде должна способствовать дальнейшей успешной учебе детей в школе.

4. Детские ясли-сад должен явиться живым образцом правильного воспитания детей дошкольного возраста и помогать родителям в организации домашнего воспитания детей.

5. Работа в детских яслях-саде ведется на родном языке детей.

6. Почетную и ответственную задачу воспитания детей в детских яслях-саде выполняют заведующий, воспитатель и медицинские сестры-воспитатели.

II. Порядок организации детских яслей-садов

7. Детские ясли-сады организуются отделами народного образования исполкомов районных и городских СДТ, а также предприятиями, учреждениями, организациями и колхозами. Организация детских яслей-сада в колхозе решается общим собранием колхозников.

8. Все детские ясли-сады, независимо от подчиненности, подлежат регистрации в отделе народного образования исполкома соответствующего районного или городского СДТ. Детские сады и ясли-сады регистрируются в порядке общей нумерации.

9. При организации и содержании детских яслей-садов должны все хозяйствственные организации, предприятия и учреждения строго соблюдать установленные Министерством просвещения ЭССР и Министерством здравоохранения ЭССР требования и инструкции в части строительства зданий, кубатуры помещений, комплектации групп, оборудования, учебных пособий, питания, медицинского обслуживания, укомплектования кадрами и санитарных норм.

III. Структура детских яслей-сада

10. Как правило, в детских яслях-саде может быть от двух до семи групп детей.

В зависимости от помещений детских яслей-сада и количества детей допускается организация детских яслей-сада для детей различного возраста (смешанные группы).

11. Для правильной организации воспитательной работы в детских яслях-саде дети разделяются на возрастные группы. Количество групп определяется в зависимости от числа и возраста детей и размеров помещений детских яслей-сада.

12. Нормальные размеры группы детей ясельного возраста — 20 детей, детсадовского возраста — 25 детей.

13. Время пребывания детей в детских яслях-садах зависит от рабочего времени предприятий, учреждений и организаций, для детей работников которых организованы детские ясли-сад. Продолжительность нахождения детей в детяслях-саде устанавливается 9—10 часов, однако при необходимости допускается организация групп на 12—14 часов.

14. В отдельных детских яслях-садах, где имеется известное количество детей, чьи родители работают в ночную смену, следует организовать круглосуточные группы.

15. Питание детей в детских яслях-садах организуется в следующем порядке: детям от 3 до 7 лет при 10—12-часовом пребывании в детских яслях-садах — 3 раза и при суточном пребывании — 4 раза в день; от 1 до 5 месяцев — 5—6 раз в сутки в соответствии с индивидуальными особенностями каждого ребенка (в т. ч. в детских яслях-саде 4 раза); от 5 месяцев до 3 лет при 10-часовом пребывании в детских яслях-саде — 3 раза, а при 12-часовом и суточном пребывании — 4 раза в день. При питании детей возрастом от 1 месяца до 3 лет необходимо строго руководствоваться указаниями врача.

16. Детские ясли-сады работают круглый год, за исключением общеустановленных дней отдыха. В соответствии с особенностями работы родителей (например, в колхозах) можно организовать сезонные детские ясли-сады.

IV. Порядок приема, ухода и перевода детей

17. В детские ясли-сады принимаются дети в возрасте от 1 месяца до 7 лет, чьи родители работают или учатся. В суточные группы дети принимаются, начиная с годичного возраста.

18. Прием детей в детские ясли-сады, подчиненные органам народного образования, производится заведующим детскими яслями-садом и утверждается отделом народного образования исполнкома СДТ. Прием детей в детские ясли-сады, подчиненные другим учреждениям, предприятиям и колхозам, производится заведующим детскими яслями-садом и утверждается администрацией предприятия, учреждения или соответственно правлением колхоза; администрация утверждает прием детей по согласованию с местным комитетом профсоюза.

Приложение. При наличии в детских яслях-садах свободных мест можно принимать и детей неработающих родителей. Жалобы по вопросам приема детей рассматриваются отделами народного образования и их решения являются окончательными.

19. В детские ясли-сады общего типа не принимаются слепые, немые, глухие, дебильные дети и дети с инфекционными заболеваниями; эти дети направляются в специальные детские учреждения.

20. Для приема в детские ясли-сады родители или заменяющие их лица должны представить следующие документы:

а) заявление или направление о приеме ребенка в детские ясли-сад;

б) медицинские свидетельства о состоянии здоровья ребенка;

в) справки с места работы родителей с указанием размера заработной платы.

21. Перевод детей в следующую возрастную группу производится ежегодно с 20 августа по 1 сентября.

22. Дети, без уважительных причин отсутствующие из детских яслей-сада более 5 дней без ведома заведующего, считаются выбывшими из детских яслей-сада.

V. Помещения и оборудование детских яслей-сада

23. Помещения детских яслей-сада должны соответствовать предусмотренным требованиям санитарии и гигиены.

У детских яслей-сада или около его должно находиться зеленое насаждение или соответственно оборудованные площадки для прогулок детей на свежем воздухе в любое время года.

24. Детские ясли-сад должен быть оснащен твердым и мягким инвентарем в соответствии с нормами, а также игрушками и учебными пособиями.

По виду и габаритам оборудование должно соответствовать возрасту детей.

VI. Работники детских яслей-сада. Заведующий детскими яслями-садом

25. Детскими яслями-садом руководит заведующий, имеющий педагогическое образование и не менее 2-х лет стаж практической работы в детском учреждении.

Заведующий отвечает за всю деятельность детских яслей-сада.

26. Заведующий детскими яслями-садом назначается и увольняется отделом народного образования исполкома районного или городского СДТ.

Заведующие детскими яслями-садами, подведомственными хозяйственным организациям и предприятиям, назначаются и увольняются администрацией указанных организаций и предприятий по согласованию с отделом народного образования исполкома СДТ соответствующего города или района.

27. В своей деятельности заведующий детскими яслями-садом руководствуется решениями Партии и Правительства о дошкольном воспитании, Положением о детских яслях-саде и инструкциями Министерства просвещения ЭССР.

28. Для лучшей организации работы заведующий детскими яслями-садом созывает педагогические совещания, организует обмен опы-

том, привлекает родительский актив к работе детских яслей-сада, осуществляя тесный контакт с общественными организациями.

29. Рабочее время заведующего детскими яслими-садом не нормировано.

Воспитатель детских яслей-сада

30. Воспитатели детских яслей-сада, подведомственных отделам народного образования исполкомов СДТ, назначаются и увольняются отделами народного образования исполкомов городских и районных СДТ по предложению заведующего детскими яслими-садом.

31. Воспитатели детских яслей-садов, подведомственных предприятиям и учреждениям, назначаются и увольняются администрацией этих предприятий и учреждений по согласованию с отделом народного образования исполкома СДТ соответствующего района или города.

32. Воспитателями в детские ясли-сад, независимо от подчиненности детских яслей-сада назначаются лица, окончившие педагогическое училище дошкольного воспитания или имеющие другое педагогическое образование.

33. На воспитателей детских яслей-садов возлагается персональная ответственность за жизнь и здоровье детей и правильное воспитание детей своей группы.

34. Каждый воспитатель обязан систематически повышать свою квалификацию.

35. Воспитатель работает под руководством заведующего детскими яслими-садом, отчитываясь перед ним о своей работе.

Музыкальный руководитель

36. Музыкальный руководитель детских яслей-сада назначается и увольняется отделом народного образования исполкома городского или районного СДТ. Музыкальные руководители детских яслей-садов, подведомственных другим учреждениям или предприятиям, назначаются и увольняются администрацией этих предприятий или учреждений по согласованию с отделом народного образования исполкома СДТ соответствующего города или района.

37. Музыкальный руководитель работает под руководством заведующего детскими яслими-садом, отчитываясь перед ним о своей работе, принимает участие в работе педагогических совещаний детских яслей-сада, методических кружков, курсов и семинаров.

38. Музыкальный руководитель работает с группами детей в возрасте от 3 до 7 лет по 6 часов в неделю с каждой группой.

Врач и медицинская сестра-воспитатель

39. Врач и медицинская сестра-воспитатель детских яслей-сада назначаются и увольняются по предложению заведующего детскими яслими-садом отделом народного образования исполкома СДТ города или района по согласованию с отделом здравоохранения исполкома СДТ города или района (главным врачом района).

40. Врачи и медицинские сестры-воспитатели детских яслей-сада учреждений и предприятий назначаются и увольняются по предложению заведующего детскими яслями-садом администрацией учреждения (предприятия) по согласованию с отделом здравоохранения исполкома СДТ города или района (главным врачом района).

41. Врач и медицинская сестра-воспитатель работают по плану и программе, утвержденной заведующим детскими яслями-садом. Они ведут учет своей работы, систематически информируют заведующего, воспитателей и родителей о результатах медицинского освидетельствования и состояния здоровья детей.

Заведующий хозяйством

42. Заведующий хозяйством назначается и увольняется заведующим детскими яслями-садом.

Заведующий хозяйством работает под непосредственным руководством заведующего детскими яслями-садом.

43. Рабочее время заведующего хозяйством не нормировано.

Обслуживающий персонал

44. Обслуживающий персонал детских яслей-сада назначается и увольняется заведующим детскими яслями-садом.

45. Обслуживающий персонал детских яслей-сада работает по указаниям и распоряжениям заведующего детскими яслями-садом и завхоза и на основании правил внутреннего распорядка работы детских яслей-сада.

46. Обслуживающий персонал детских яслей-сада подлежит систематическому медицинскому освидетельствованию.

VII. Родительский комитет

47. В целях укрепления хозяйства и проведения мероприятий по улучшению работы детских яслей-сада организуется родительский комитет.

48. Родительский комитет избирается на общем собрании родителей (1—2 представителя от каждой группы) простым большинством голосов сроком на 1 год.

Комитет избирает председателя и секретаря.

VIII. Штаты, финансирование, отчетность и делопроизводство детских яслей-сада

49. Штаты детских яслей-сада определяются по установленным типовым штатам.

50. Детские ясли-сад имеет годовую смету, утвержденную отделом народного образования исполкома СДТ города (района) или теми предприятиями, учреждениями или правлениями колхозов, на чьем бюджете находятся детские ясли-сад.

51. Кредитами детских яслей-сада распоряжается заведующий детскими яслями-садом.

52. Детские ясли-сад представляет ежегодно отделу народного образования исполнительного комитета соответствующего города или района статистическую отчетность в сроки и по форме, установленной Министерством просвещения ЭССР и Статистическим управлением ЭССР.

53. Детские ясли-сад пользуется правом юридического лица и имеет безгербовую печать со своим наименованием.

**237. Постановление Совета Министров Эстонской ССР
о назначении тов. Гордеева Леонида Михайловича**

Совет Министров Эстонской ССР постановляет:

Назначить тов. Гордеева Леонида Михайловича заместителем председателя Государственного комитета высшего и среднего специального образования.

Председатель Совета Министров
Эстонской ССР А. Мюрисп

Управляющий Делами Совета Министров
Эстонской ССР Э. Удрас

Таллин, Тоомпеа, 5 августа 1959 г. № 310.

**238. Постановление Совета Министров Эстонской ССР
об освобождении тов. Кяспера Владимира Николаевича**

Совет Министров Эстонской ССР постановляет:

Освободить тов. Кяспера Владимира Николаевича от должности заместителя Министра автомобильного транспорта и шоссейных дорог Эстонской ССР в связи с сокращением числа заместителей министра, оставив его членом коллегии министерства.

Председатель Совета Министров
Эстонской ССР А. Мюрисп

Управляющий Делами Совета Министров
Эстонской ССР Э. Удрас

Таллин, Тоомпеа, 6 августа 1959 г. № 314.

**239. Постановление Совета Министров Эстонской ССР
о мерах по улучшению научно-технической информации, пропаганды
и издательской деятельности в промышленности, строительстве и на
транспорте в Эстонской ССР**

Совет Министров ЭССР отмечает, что поставленные XXI съездом и июньским Пленумом КПСС задачи в области дальнейшего подъема всех отраслей народного хозяйства и роста производительности труда на основе ускорения технического прогресса и внедрения

комплексной механизации и автоматизации производственных процессов настоятельно требуют коренного улучшения научно-технической информации и пропаганды новейших достижений науки и техники, прогрессивной технологии и передового производственного опыта.

За последнее время в республике увеличилось количество издаваемой научно-технической информационной литературы, особенно на эстонском языке, в работу по технической пропаганде и обмену передовым производственно-техническим опытом вовлекаются более широкие круги инженерно-технических работников и передовиков производства.

Вместе с тем в организации научно-технической информации и пропаганды передового опыта имеются серьезные недостатки.

Работа органов технической информации. Государственного научно-технического комитета, Совнархоза, министерств и ведомств, отдельных предприятий и научно-технических обществ недостаточно координируется.

Неудовлетворительно организовано издание сопроводительной документации, проспектов и каталогов промышленной продукции.

Получаемые министерствами, ведомствами и предприятиями научно-технические информационные материалы недостаточно используются в деле внедрения новой техники и передовой технологии. На ряде крупных предприятий, как, например, на Таллинском машиностроительном заводе, где выделены специальные работники для ведения технической информации, они зачастую загружаются в ущерб этой работе другими заданиями. На многих предприятиях не определены лица, отвечающие за ведение и использование технической информации.

В целях улучшения в республике организации научно-технической информации и пропаганды достижений отечественной и зарубежной науки и техники и передового производственного опыта, а также улучшения издательской деятельности в промышленности, строительстве и на транспорте Совет Министров Эстонской ССР, в соответствии с постановлением Совета Министров СССР от 18 апреля 1959 г. № 418, постановляет:

1. Возложить координацию и методическое руководство деятельностью органов технической информации и пропаганды в области промышленности, транспорта, механизации и электрификации сельского хозяйства по Эстонской ССР на Государственный научно-технический комитет Совета Министров ЭССР, а в области строительства — на Государственный комитет Совета Министров ЭССР по делам строительства и архитектуры.

- Практическое руководство научно-технической информацией и пропагандой передового опыта в промышленности, строительстве и на транспорте возложить в соответствии с подчиненностью органов информации и пропаганды на Государственный научно-технический комитет Совета Министров ЭССР, Совнархоз, министерства и ведомства ЭССР.

2. Обязать Государственный научно-технический комитет Совета Министров ЭССР и Государственный комитет Совета Министров ЭССР по делам строительства и архитектуры:

а) согласовывать планы работы органов технической информации Совнархоза, министерств и ведомств, научно-технических обществ, Общества по распространению политических и научных знаний (в части популяризации научно-технических знаний) и других организаций, не допуская в них параллелизма;

б) обеспечивать Совнархоз, министерства, ведомства, предприятия, научно-исследовательские, проектные и конструкторские организации республики качественными информационными материалами о достижениях отечественной и зарубежной науки и техники, а также материалами, обобщающими передовой опыт в промышленности, строительстве, транспорте и по механизации и электрификации сельского хозяйства.

3. Установить, что Государственный научно-технический комитет Совета Министров ЭССР, Государственный комитет Совета Министров ЭССР по делам строительства и архитектуры, Совнархоз, министерства и ведомства должны выпускать в основном платную научно-техническую информационную литературу, отражающую достижения отечественной и зарубежной науки и техники и передовой опыт по важнейшим отраслям народного хозяйства, согласно приложению.

Разрешить Совнархозу, министерствам и ведомствам издавать бесплатно сопроводительную документацию на выпускаемую продукцию, рекламные листки, проспекты и каталоги.

4. Возложить издание популярной научно-технической литературы на Эстгосиздат, причем вся эта литература должна быть платной и предназначена для широкого круга читателей. В связи с этим Совнархозу, министерствам и ведомствам республики прекратить издание популярной научно-технической литературы.

5. Министерству культуры ЭССР обеспечивать печатание научно-технической информационной литературы в соответствии с устанавливаемыми планами.

6. Обязать Государственный научно-технический комитет Совета Министров ЭССР, Государственный комитет Совета Министров ЭССР по делам строительства и архитектуры, Совнархоз, министерства и ведомства упорядочить на предприятиях информационную службу и установить систематический контроль за использованием материалов научно-технической информации на предприятиях и стройках и принимать необходимые меры к обеспечению быстрейшего внедрения достижений науки, техники и передового производственно-технического опыта.

7. Обязать редакции научных и технических журналов и сборников направлять во Всесоюзный институт научной и технической информации рефераты публикуемых в них статей не позднее чем в 10-дневный срок со дня подписания журналов и сборников к печати. Рефераты статей по вопросам строительства направлять в реферативный журнал Академии строительства и архитектуры СССР.

8. Обязать Совнархоз, министерства и ведомства навести необходимый порядок в подготовке технико-экономических данных для издания каталогов и проспектов промышленной продукции, имея в виду своевременное обновление их с учетом изменений, вносимых в выпускаемую продукцию.

9. Поручить Государственному научно-техническому комитету Совета Министров ЭССР и Государственному комитету Совета Министров ЭССР по делам строительства и архитектуры совместно с Республиканским Советом научно-технических обществ, Академией наук, Госпланом, Совнархозом, министерствами и ведомствами регулярно проводить республиканские научно-технические конференции и совещания по отраслям народного хозяйства и отдельным специальностям для обсуждения производственных и технических вопросов.

10. Обязать Государственный научно-технический комитет Совета Министров ЭССР совместно с Совнархозом, министерствами и ведомствами широко практиковать изучение, обобщение и пропаганду прогрессивных методов работы предприятий и новаторов производства путем организаций передвижных выставок, семинаров и меж заводских школ для разработки рекомендаций по внедрению этих методов в промышленность, строительство, транспорт и сельское хозяйство.

Председатель Совета Министров
Эстонской ССР А. Мюриsep
Управляющий Делами Совета Министров
Эстонской ССР Э. Удрас

Таллин, Тоомпеа, 6 августа 1959 г. № 315.

Приложение
к постановлению Совета Министров
Эстонской ССР от 6 августа
1959 г. № 315

**Основные виды научно-технической информационной литературы,
издаваемой по отраслям народного хозяйства Эстонской ССР**

нп. №№	Наименование издания	Издатели	Примечание
1.	Отраслевые бюллетени научно-технической информации:		
a)	народное хозяйство Эстонской ССР . . .	ГНТК СМ ЭССР	На русском и эстонском языках
b)	химическая и топливная промышленность	"	На русском языке
b)	машино- и приборостроение	"	На эстонском языке

пп. №	Наименование издания	Издатели	Примечание
г)	пищевая промышленность	"	"
д)	лесная, деревообрабатывающая и бумажная промышленность	"	"
е)	легкая промышленность	"	"
ж)	механизация и электрификация сельского хозяйства	"	"
з)	автомобильный транспорт	"	"
и)	новая техника в связи	"	"
к)	техника в торговле	"	"
л)	строительство и строительные материалы	Gosstroy ЭССР	На русском и эстонском языках
м)	вопросы агро- и зоотехники	Министерство сельского хозяйства	На эстонском языке
2.	Брошюры по отдельным вопросам новой техники (за исключением строительства и стройматериалов)	GNTK СМ ЭССР	На эстонском и русском языках
3.	Брошюры по отдельным вопросам новой техники в области строительства и стройматериалов	Gosstroy ЭССР	На эстонском и русском языках
4.	Брошюры о передовиках производства, освещающие их опыт в промышленности, строительстве, транспорте и сельском хозяйстве	Эстгосиздат	На эстонском языке
5.	Сопроводительная техническая документация на выпускаемую продукцию, а также рекламные альбомы, проспекты, каталоги и листки	Совнархоз, министерства и ведомства	На эстонском, русском и иностранных языках

нп. № №	Наименование издания	Издатели	Примечание
6.	Наглядные печатные пособия о передовых методах труда, по технике безопасности и по промышленной санитарии .	Совнархоз, министерства и ведомства	На эстонском и русском языках
7.	Научные труды, монографии и диссертации .	Научные учреждения	На эстонском и русском языках

Управляющий Делами Совета Министров
Эстонской ССР Э. Удрас

Выписка**240. Постановление Совета Министров Эстонской ССР о реорганизации системы руководства рыболовецкими колхозами**

В связи с упразднением моторно-рыболовных станций, в соответствии с постановлением Центрального Комитета КП Эстонии и Совета Министров Эстонской ССР от 3 марта 1959 года № 68 и новым порядком работы рыболовецких колхозов Совет Министров Эстонской ССР постановляет:

1. Упразднить с 15 августа 1959 года Управление по делам рыболовецких колхозов и моторно-рыболовных станций Управления рыбной промышленности Совета народного хозяйства ЭССР и передать его обязанности Управлению рыбной промышленности.

2. Обязать Совет народного хозяйства ЭССР:

а) организовать при рыбокомбинатах Управления рыбной промышленности производственные советы председателей рыболовецких колхозов на правах совещательного органа;

б) утвердить в двухмесячный срок положение о производственных советах председателей рыболовецких колхозов при рыбокомбинатах;

в) возложить на рыбокомбинаты, выполняющие функции судо-ремонтно-технических станций, рассмотрение производственно-финансовых планов и результатов финансово-хозяйственной деятельности рыболовецких колхозов.

3. Обязать Госплан ЭССР ежегодно представлять на утверждение Совета Министров ЭССР план заготовки рыбы рыболовецкими колхозами в районном разрезе.

Председатель Совета Министров

Эстонской ССР А. Мюрисеп

Управляющий Делами Совета Министров

Эстонской ССР Э. Удрас

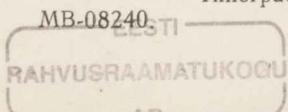
Таллин, Тоомпеа, 12 августа 1959 г. № 324.

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus, Vastutav toimetaja L. Izmostjeva.
2 trükipoognat. Trükkimisele antud 21. augustil 1959. a. Tellimise nr. 509.
ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

Издатель: Управление Делами Совета Министров Эстонской ССР. Ответ. редактор
Л. Измельцева. 2 печ. листа. Сдано в печать 21 августа 1959 г. Заказ № 509.

Типография Управления Делами СМ ЭССР, Таллин.

MB-08240

Raamatupalat

59 - 4642

Tip. 2-200